

ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO PANEVĖŽIO MIESTE KOMISIJOS PROTOKOLAS

2016 m. birželio 15 d. ŽŽ-3

Panevėžys

Posėdžio pradžia: 10 val.

Posėdžio pabaiga: 11 val.

Posėdžio pirmininkas – Petras Luomanas

Posėdžio sekretorė – Loreta Paškevičienė

Dalyvavo komisijos nariai: Romualdas Lukšas – Architektūros ir urbanistikos skyriaus dizaineris, Vitalija Vasiliauskaitė – Panevėžio miesto tarybos narė, Panevėžio Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos generalinė sesuo Jūratė Marcinkevičiūtė ir vienuolė Leonora Kasiulytė ir Panevėžio miesto žydų bendruomenės administratorė Ramunė Batutienė.

DARBOTVARKĖS KLAUSIMAS:

1. Dėl Marijos Rusteikaitės įamžinimo.

SVARSTYMAS:

Komisijos pirmininkas P. Luomanas informavo, kad 2016 m. birželio 1 d. d. Panevėžio miesto meras Rytis Mykolas Račkauskas gavo Panevėžio Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos sesers Leonoros Kasiulytės prašymą įamžinti Marijos Rusteikaitės atminimą Panevėžyje. Pirmininkas pažymėjo, kad M. Rusteikaitės vardu jau yra pavadinta gatvė, o atminimo ženklą įrengti prie gatvės, kuri yra toli nuo miesto centro ir mažai apgyvendinta būtų nepagarba M. Rusteikaitei. Reikėtų atminimo ženklą įrengti ten kur yra žmonių susibūrimo vietos. Pirmininkas P. Luomanas žodį suteikė vienuolei Leonorai Kasiulytei.

Ji pristatė Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos įkūrėjos, visuomenės veikėjos, medikės, pedagogės, žydų gelbėtojos –pasaulio tautų teisuolės, vargšų ir našlaičių globėjos Marijos Rusteikaitės biografiją, jos šeimos narius, jų biografijas, parodė daug nuotraukų. Ji pažymėjo, kad įamžinimu rūpinasi Lietuvos ir Panevėžio žydų bendruomenės, jie finansuos šį projektą. M. Rusteikaitė gimė 1892 m. netoli Šiaulių, Kybarto dvare. 1925 – 1936 m. gyveno Panevėžyje, įsijungė į Švento Vincento Pauliečio draugiją, rėmė ir globojo vargšus, našlaičius, prasidėjus karui 1942-1945 m. išgelbėjo iš geto 15 žydų tautybės žmonių, po mirties jai Izraelis suteikė pasaulio ir tautų teisuolės vardą, apdovanojo per jos giminaičius gelbėjimo medaliu ir raštu, Izraelyje Jad Vašemo muziejuje iškaltas vardas ir pasodintas atminimui medis. 1992 m. Vytautas Lansbergis už žydų gelbėjimą apdovanojo žūstančiųjų gelbėjimo kryžiumi ir garbės raštu. 2011 m. Vatikanas ją paskelbė Garbingo Dievo Tarnaite. Mirė M. Rusteikaitė 1949 m.

Pirmininkas P. Luomanas pasiūlė, pastatyti atminimo ženklą prie Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos pastato, bet L. Paškevičienė informavo, kad telefonu kalbėjo su Panevėžio žydų bendruomenės pirmininku Genadijum Kofmanu ir priėjo vieningos išvados, kad atminimo ženklo pastatyti prie Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos nėra galimybių, nes nėra vietos. Siūloma įrengti atminimo lentą ant pastato Apvaizdos takas Nr. 6.

Komisijos pirmininkas paklausė koks turėtų būti įamžinimo būdas, visi, komisijos nariai vienbalsiai pritarė, kad tai turėtų būti atminimo lenta.

NUTARTA: Įamžinti Dievo Apvaizdos seserų kongregacijos įkūrėjos, visuomenės veikėjos, medikės, pedagogės, žydų gelbėtojos –pasaulio tautų teisuolės, vargšų ir našlaičių globėjos Marijos Rusteikaitės atminimą įrengiant atminimo lentą ant pastato Apvaizdos takas Nr. 6.

Posėdžio pirmininkas

Petras Luomanas

Posėdžio sekretorė

Loreta Paškevičienė